

# "Yaşıl zona"nın "yaşıl pavilyon"unda Ağ şəhərin ağ günləri sərgilənir

Artıq beş gündür ki, Bakı Olimpiya Stadionunda BMT-nin İqlim Dəyişmələri üzrə Çərçivə və Konvensiyasının Tərəflər Konfransının 29-cu sessiyası (COP29) çərçivəsində Azərbaycanın və müxtəlif ölkələrin pavilyonları fəaliyyət göstərir.

Tədbirin ilk günündən "yaşıl zona"da COP29-u özündə ehtiva edən layihələr, proqramlar müzakirə edilir. Biz Bakı Olimpiya Stadionunda olarkən bir neçə panel müzakirələrdə iştirak etdik, bir çox pavilyonla tanış olduq. İlk olaraq Bakı Ağ şəhər pavilyonuna yaxınlaşdıq. Diqqətimizi çəkən tablo Bakının dünən "Qara şəhər" adlanan ərazisinin bu gününü özündə əks etdirən gözəlliklər oldu. Pavilyonda Bakının keçmişi ilə bu günü arasındakı fərqi özündə əks etdirən panorama təqdim edilmişdi. Bizə məlumat verildi ki, Ağ şəhər layihəsinə start veriləndə ətraf mühitin qorunması, təbiətin yaşıl qalması üçün lazım olan detallar nəzərdə tutulub.

Bu gün Ağ şəhər pavilyonundakı görüntülər dünən işi deyil. Hətta COP29-un nə zamansa Bakıda keçiriləcəyi, Azərbaycanda bərpaolunan enerjiden istifadə olunacağı, Qarabağın və Şərqi Zəngəzurun "yaşıl enerji zonası" adlandırılacağı haqqında söhbət getməyəndə, yaxud da kimlərsə bu barədə məlumatı olmayanda Ulu Öndər Heydər Əliyev demişdir: "Azərbaycanda yüz illərdən bəri "Qara şəhər" adlanan şəhər ağıracaqdır, təmizlənəcəkdir, orada gül-çiçək əkiləcəkdir və o, Azərbaycanın gözəl bir guşəsinə çevriləcəkdir". Ulu Öndərin uzaqgörənliklə söylədiyi bu sözlər indi reallığa çevrilib. Bakı Ağ şəhərin təmsalında iri biznesi və xarici investorları cəlb edən paytaxt, getdikcə daha çox iş və yaşayış, istirahət və əyləncələr üçün arzu edilən böyük şəhərlərdən biri kimi diqqət çəkir. Dünyanın qədim neft sənayesi mərkəzi olan Bakının qısa müddətdə ən iri şəhərlərdən birinə çevrilərək Ağ şəhərin fonunda təkrarolunmaz siması pavilyonda da sərgilənmişdi. Və bütün bu gözəlliklər "yaşıl zona"da hər kəsi özünə cəlb edirdi.

Qeyd edək ki, Qara şəhər XIX əsrin sonunda Bakının şərq hissəsində yaranmışdır. Sonradan o, "qara qızıl"ın emalı, saxlanması və nəqli ərazisi kimi 100 ildən artıq bir müddətdə neft sənayesində mühüm rol oynamışdır. Bakı buxtasının mərkəzində yerləşən Qara şəhərin dirçəlməsi üçün görünməmiş perspektiv yaranmışdır. Paytaxtın mərkəzinin şərq hissəsində dinamik inkişaf edən şəhər infrastrukturunu ilə əhatə olunmuş 1650 hektar ərazinin yeni təyinatlı şəhər kimi canlanması və investisiyalar üçün ən cəlbedici məkanlardan birinə çevrilməsi şansı yaranmışdır. Ağ şəhər layihə-



sini təqdim edənlər məlumat verdilər ki, Prezident İlham Əliyevin sərəncamı ilə təsdiq olunmuş "Azərbaycan Respublikasında ekoloji vəziyyətin yaxşılaşdırılmasına dair 2006-2010-cu illər üçün Kompleks Tədbirlər planı" çərçivəsində köhnəlmiş sənaye obyektlərinin şəhərin hüdudlarından kənara çıxarılması, çirklənmiş torpaqların təmizlənməsi və sahiləni bulvarın abadlaşdırılması işləri həyata keçirilmişdir. Bakı Şəhər İcra Hakimiyyəti başçısının 2007-ci il 11 iyun tarixli sərəncamı ilə paytaxtı Heydər Əliyev adına Beynəlxalq Hava Limanı ilə birləşdirən "8 Noyabr" prospektinin keçdiyi Qara şəhərin bərpa olunması və planlaşdırılması haqqında qərar qəbul edilmişdir.

Layihənin konsepsiyasının formalaşdırılmasında memarlıq rəngarəngliyi, ekoloji uyğunluq və yeni ərazinin artıq mövcud olan şəhər ansamblına düşünülmüş inteqrasiyası mühüm istiqamətlər kimi əsas götürülmüşdür. Nəticədə çox maraqlı memarlıq nümunələri və investisiya perspektivləri ilə yanaşı, torpağın dirçəlişini və inşaatın stimullaşdırılmasını, bu yerdə yaşamaq və işləmək arzusu oyadan cəlbedici mühitin və infrastrukturun yaradılmasını nəzərdə tutan layihə ortaya qoyulmuşdur. Ağ şəhər ideyasının möhtəşəmliyi və görülmüş işlərin peşəkərligi sübut edir ki, Bakı öz ənənələri ilə müasirliyə inteqrasiyada geri qalmır, əksinə, dünyanın qabaqcıl və müasir şəhərsalma layihələri sə-

viyyəsinə qalxır. Bu layihənin reallaşdırılması ilə Qara şəhərin sənaye siması artıq keçmişdə qalıb və yerini Bakı Ağ şəhər adlı harmoniya və rahatlıq məkanına verərək öz təkrarolunmaz cizgiləri ilə regionda lider olan Bakının müasir ərazisinə çevrilib.

Bu gün yerli və xarici investisiyalar yönü Ağ şəhər müxtəlifhəcmli yaşayış və kommersiya tikililərinin böyük seçimini təklif edir. Özəl sektor investisiya və tikinti məqsədilə kiçik villalardan başlayaraq irihəcmli komplekslərə qədər münasib yaşayış və ya kommersiya obyektini seçir. Çünki burada tikinti zamanı hər cür ekoloji normalara əməl edilib. Bakı Ağ şəhər layihəsi ekoloji təhlükəsizlik baxımından öz infrastrukturundan və landşaftından səmərəli istifadə nümunəsidir. Çirklənmiş torpağın bərpa olunması ilə ərazidə ekoloji çirkləndirmə amilləri aradan götürülüb.

1650 hektar ərazini əhatə edən, ekoloji təmiz zonada həyata keçirilən Ağ şəhər dünyanın ən iri müasir layihələrindən biridir. Bütün bu sadalananlar COP29-un yerli və xarici qonaqlarının, habelə digər ziyarətçilərinin marağına səbəb olan tabloda əks edilib. "Yaşıl zona"nın "yaşıl pavilyon"unda sərgilənən Ağ şəhər özünün ağ günlərindən xəbər verir.

**Züleyxa ƏLİYEVƏ,**  
"Azərbaycan"

